

Beste leden van de Gemeenteraad,

Gezondheid is een groot goed voor iedereen. Het afgelopen jaar is dat meer dan ooit duidelijk geworden. Onze gezondheidszorg staat onder grote druk en is een belangrijke maatschappelijke kostenpost voor de gemeenschap. Van gemeenten wordt de komende jaren gevraagd dat ze middels preventie en gezondheidsbevordering investeren in de gezondheid van hun inwoners en een bijdrage leveren aan een andere inrichting van onze gezondheidszorg. Ook in IJsselland werken 11 gemeenten en GGD IJsselland samen met andere partners hard aan een gezonde samenleving. Daar zijn we trots op!

Dit voorjaar hebben we deze boodschap toegelicht en besproken met de meeste gemeenteraden in de regio IJsselland, aan de hand van onze Ontwikkelingsbrief 'Gezond centraal: van crisis naar kans'. Graag blijven we, namens het Algemeen Bestuur van de GGD, het belang van publieke gezondheid onder de aandacht brengen bij de gemeenteraden, zeker met de gemeenteraadsverkiezingen in het vooruitzicht. Daarom hebben we in navolging op de Ontwikkelingsbrief een overzicht gemaakt van inspirerende lokale voorbeelden en artikelen uit onze regio IJsselland. Ook geven we u graag inzicht in de concrete activiteiten die we als GGD hebben ondernomen in het kader van onze bestuursagenda. Beide documenten vindt u in de bijlage.

We hopen deze belangrijke thema's terug te zien in de lokale verkiezingsprogramma's voor de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2022.

Heeft u vragen of wilt u hierover met ons in gesprek? We horen het graag! Neem dan contact op met Astrid Musters, via a.musters@ggdijselland.nl.

Een hele fijne zomer gewenst en graag tot ziens.

Mede namens Rianne van den Berg,

Maike Smeenk

Directiesecretaris

GGD IJsselland

GEZONDHEID CENTRAAL

Van crisis naar kans

Gezondheid is een groot goed voor iedereen. Gezondheid is het vermogen van mensen om met de fysieke, emotionele en sociale levensuitdagingen om te gaan en zoveel mogelijk eigen regie te voeren. Het is daarmee een belangrijke voorwaarde om mee te kunnen doen in onze samenleving.

Onze gezondheidszorg staat onder grote druk en is een belangrijke maatschappelijke kostenpost voor de gemeenschap. Van gemeenten wordt de komende jaren gevraagd dat ze investeren in gezondheid van hun inwoners en een bijdrage leveren aan een andere inrichting van onze gezondheidszorg. Ook in IJsselland werken gemeenten en GGD hard aan een gezonde samenleving. Daar zijn we trots op!

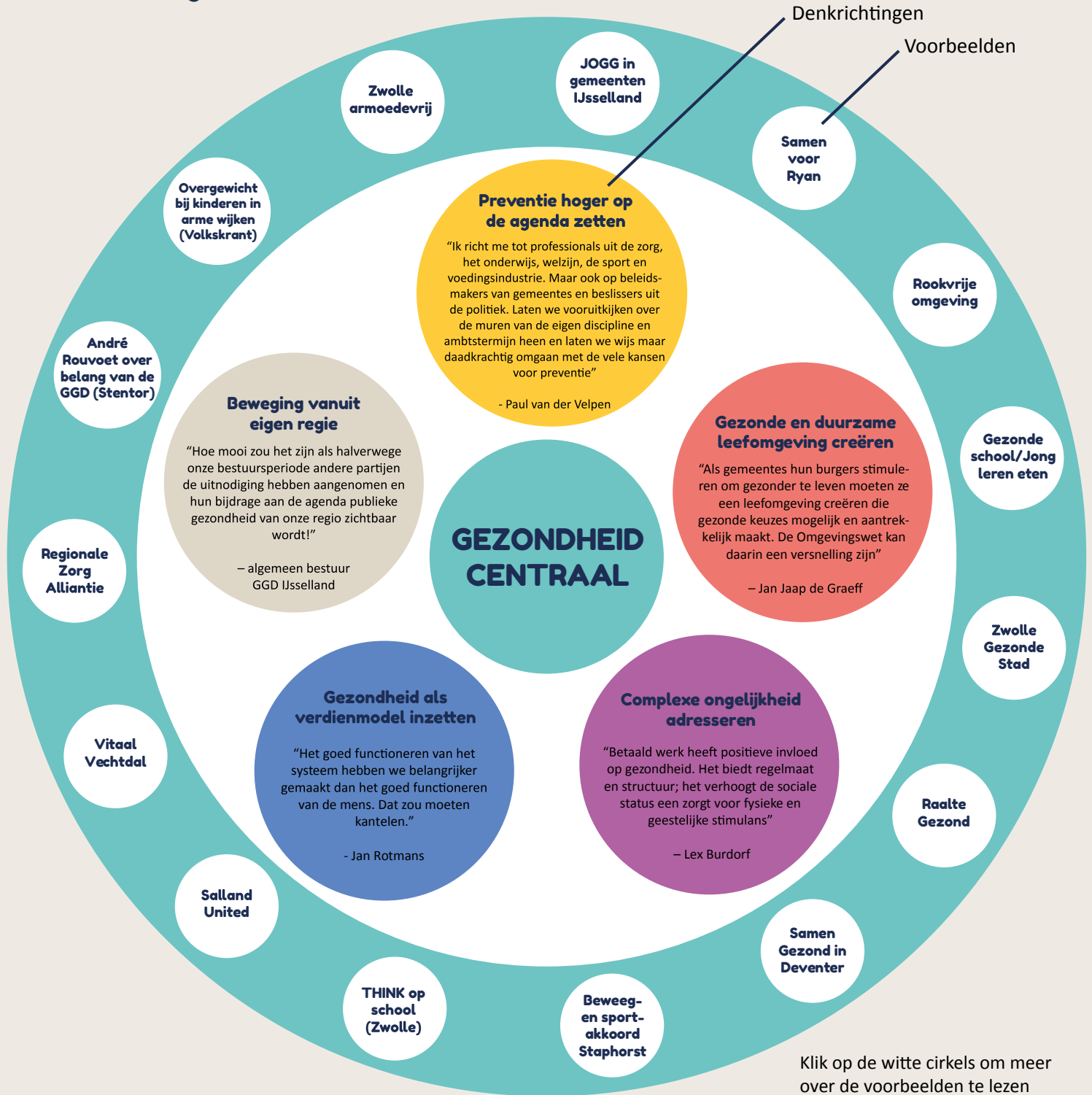
Het is belangrijk dat dit werk wordt voortgezet en versterkt. Daarom laten we u een aantal denkrichtingen zien die de kanteling van ziekte naar 'Gezondheid centraal' kunnen maken. Deze denkrichtingen zijn niet nieuw en vaak al uitgewerkt in landelijke nota's. We schreven en spraken er over in onze Ontwikkelingsbrief van afgelopen najaar. Het is nu het moment om de denkrichtingen in de praktijk te gaan brengen en zo op termijn gezondheidswinst te behalen. Daarom brengen we ze nu weer kort onder uw aandacht en hebben we ze omringd met inspirerende voorbeelden en interessante artikelen. We hopen deze belangrijke gezondheidsthema's terug te zien in de lokale verkiezingsprogramma's voor de gemeenteraadsverkiezingen in 2022.

IJsselland

Gezondheid centraal

Denkrichtingen en voorbeelden

Gezondheid centraal

Gezondheid is meer dan alleen afwezigheid van lichamelijke klachten. Anders kijken naar gezondheid slaat een brug tussen zorg en welzijn. Daardoor zullen oplossingen niet langer als vanzelfsprekend en uitsluitend in het medische circuit worden gezocht. En weten uiteenlopende zorgorganisaties en maatschappelijke instellingen elkaar beter te vinden rond hetzelfde doel: meer mogelijkheden waarmee mensen een veerkrachtig en betekenisvol leven kunnen leiden. Dit vraagt om oplossingen die domeinoverstijgend zijn. Meer lezen?

- [Brief aan de Tweede Kamer namens alle GGD-en](#)
- [Sociaal domein op koers?](#) Verwachtingen en resultaten van vijf jaar decentraal beleid (Sociaal cultureel planbureau)
- [Website Institute for Positive Health](#)

Preventie hoger op de agenda

De rol van preventie is in de afgelopen jaren hoger op de agenda gezet door verschillende bestuurders en (maatschappelijke) organisaties. Het draagvlak voor preventie groeit, onder andere door het Nationaal Preventieakkoord dat ambities stelt op het gebied van leefstijl voor het jaar 2040. Ook in gemeenten kunnen lokale preventieakkoorden worden gesloten, waarmee krachten van private en publieke partijen in de samenleving worden gebundeld. Meer lezen?

- Boek 'Het preventieultimatum' van Paul van der Velpen
- **'Publieke gezondheidszorg heeft een sterker fundament nodig'** (André Rouvoet en Hugo Backx, Trouw)

Gezonde en duurzame leefomgeving creëren

De nieuwe Omgevingswet geeft meer afwegingsvrijheid voor gemeenten en biedt kansen om een gezonde leefomgeving te creëren. Een gezonde leefomgeving is een omgeving die gezond leven stimuleert en mogelijk maakt (naast uiteraard een omgeving zonder gezondheidsbedreigingen). Dit vraagt om samenspel van het fysieke en het sociale domein in gemeenten. Door samen met inwoners een omgevingsvisie vorm te geven ontstaan nieuwe kansen en initiatieven, bleek uit een inspiratiesessie die we in november voor raadsleden organiseerden. We dagen het fysiek en het sociaal domein uit om deze kansen ten volle te benutten, om ambitie te tonen en met elkaar samen te werken. Meer lezen?

- **De stad als gezonde habitat** – Gezondheidswinst door omgevingsbeleid

Complexe ongelijkheid adresseren

Ondanks dat we in Nederland langer dan ooit in goede gezondheid leven, kent onze samenleving grote verschillen in gezondheid, de sociaaleconomische gezondheidsverschillen. De werkelijkheid die gezondheidsverschillen veroorzaakt, is zeer complex. In IJsselland zetten gemeenten en GGD in op de beweging van positieve gezondheid en benadrukken we het belang van het breed en integraal kijken naar gezondheid. Voor de uitvoering hiervan bestaat geen blauwdruk, maar zijn we als GGD, gemeenten en samenwerkingspartners samen aan zet. Meer lezen?

- **'Overheid, durf te betutellen als het gaat om de volksgezondheid'** (Erik Buskens, de Volkskrant)
- **Gezondheidsverschillen voorbij** – Complexe ongelijkheid is een zaak van ons allemaal (De Raad voor de Volksgezondheid & Samenleving)

Gezondheid als verdienmodel inzetten

Op dit moment loont het investeren in gezondheid vaak onvoldoende voor veel zorgaanbieders. Ons systeem kent verkeerde 'prikkel's. De inzet van digitale zorg om tijdig risico's te signaleren leidt bijvoorbeeld tot minder consulten en minder behandelingen en daarmee minder inkomsten. Zoals Jan Rotmans zegt, lijken we zo het systeem belangrijker te hebben gemaakt dan de mens. Dat zou moeten kantelen door ook gezondheid als een verdienmodel in te zetten. Een lerende omgeving met bijbehorende data-infrastructuur, regie bij inwoners en een gedeeld gevoel van eigenaarschap blijken onder andere van belang voor deze ontwikkeling. GGD en gemeenten zijn in dit kader aangesloten bij samenwerkingsverbanden als de samenwerkingsagenda met Zilveren Kruis Achmea, de Regionale Zorg Alliantie, Vitaal Vechtdal en Salland united. Hierbij werken we gezamenlijk aan een aantal maatschappelijke opgaven zoals het inzetten op gezondheid en preventie. Meer lezen?

- **Website Zorg op de juiste plek**
- **Zorg voor de toekomst**

Complexe ongelijkheid adresseren

In maart 2019 heeft het algemeen bestuur van GGD IJsselland de agenda publieke gezondheid 2019-2023 met als titel 'Bewegen vanuit eigen regie' vastgesteld. De agenda publieke gezondheid is een strategisch georiënteerde agenda van de 11 gemeenten in IJsselland, die een brede beweging in gang zet. Samen met betrokken partijen wordt geïnvesteerd in het versterken van gezond leven. Met deze beweging willen we bereiken dat inwoners meer regie kunnen voeren over hun eigen leven en mee kunnen doen aan de samenleving. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan goede en betaalbare zorg en ondersteuning in IJsselland. Meer lezen?

- **Agenda Publieke gezondheid 2019-2023**

www.ggdijsseiland.nl

IJsselland

Evaluatie

Activiteitenprogramma 2020-2021

Programma Beweging vanuit eigen regio

GGD IJsselland, 17 juni 2021

Inleiding

Met het programma 'Beweging vanuit eigen regie' geeft GGD IJsselland uitvoering aan de realisatie van de agenda Publieke gezondheid 2019-2023. Bij de start is afgesproken om voor ieder jaar een activiteitenprogramma op te stellen dat jaarlijks wordt geëvalueerd om vandaaruit te komen tot bijstelling voor een volgend jaar. In oktober 2020 stelde uw bestuur het activiteitenprogramma 2020-2021 vast. Deze evaluatierapportage laat zien wat er is gedaan.

Vanwege de enorme druk en extra vraag op en aan de GGD vanwege de coronacrisis, is de afgelopen periode ook voor de uitvoering van het programma een bijzonder jaar geweest. Desondanks zijn we vanaf de zomer 2020 in staat geweest om verder te werken aan de voorgenomen activiteiten. We hebben in de uitvoering (zoals vele partners) veel praktische beperkingen ondervonden. De belangrijkste beperking was daarin wellicht dat persoonlijk contact niet mogelijk was. Tegelijkertijd hebben we nieuwe mogelijkheden leren kennen zoals via digitale video-uitwisseling.

Het programma bouwt aan twee ambities: het creëren van een beweging die leidt tot samenwerking met betrekking tot Publieke gezondheid en uiteraard werken we aan het versterken van de gezondheid van onze inwoners (uitgaande van het gedachtegoed van positieve gezondheid). Deze beoogde ambities van onze agenda worden in IJsselland steeds meer zichtbaar in de vorm van méér aandacht voor de publieke gezondheid, méér concreet beleid en uitvoering en versterking van structurele samenwerking. Het aantal preventieve activiteiten neemt toe, zowel binnen het lokale gezondheidsbeleid, als in de vorm van regionale initiatieven. Daarnaast zien we zowel lokaal als regionaal groei in de samenwerking tussen partners.

Ten behoeve van deze samenwerking willen we ook in ons programma steeds meer dwarsverbanden leggen in de onderwerpen waar we aan werken binnen de verschillende programmalijnen. Een mooi voorbeeld is de maandelijkse interne tafel GGD-breed advies over omgevingsvraagstukken. Over concrete vraagstukken wordt een GGD-breed advies voor gemeenten gemaakt. Ge waardeerd door collega's en gemeente.

Algemene terugblik

Een specifieke terugblik op de uitvoering van het activiteitenprogramma in de vijf programmalijnen is in het opgenomen in het volgende hoofdstuk. Daarboven zijn er enkele overkoepelende thema's die aandacht verdienen, ofwel vanuit de overkoepelende ambitie van het programma (versterken gezondheidsbeleid en meer samenwerken) of vanuit de onderwerpen die specifiek aandacht hebben gekregen in het afgelopen jaar (nazorg corona en monitoring). Hieronder staan we eerst stil bij deze overkoepelende thema's voor het programma.

Lokaal en landelijk gezondheidsbeleid

Alle gemeenten in IJsselland kennen een actief lokaal gezondheidsbeleid en we zien het aantal preventieve activiteiten toenemen. Zoals afgesproken zoeken we de verbinding met het beleid in gemeenten. In samenspraak met het ambtelijk overleg Publieke gezondheid organiseren we (vrijwel) iedere maand verdiepingssessies, waarbij meerdere disciplines uit gemeenten aansluiten. Daarnaast worden thematisch verbindingen gelegd. Bijvoorbeeld in de keten onderwijs, zorg en gemeente, of in de psychosociale coronazorg. We ervaren veel enthousiasme in het opbouwen

van een brede beweging rond positieve gezondheid (zie hiervoor ook de activiteiten in de programmalijn Versterken Publieke gezondheid).

Vorig jaar is de nieuwe landelijke nota Gezondheidsbeleid verschenen. We hebben eerder geconstateerd dat de intenties van de landelijke nota zeer goed aansluiten bij ons programma Beweging vanuit eigen regie. Daarnaast wordt in onze regio inmiddels ook aandacht besteed aan de inhoudelijke thema's uit deze landelijke nota.

Veel gemeenten hebben belangstelling of concreet gebruik gemaakt van de mogelijkheden die landelijk geboden worden voor het ontwikkelen van lokale preventieakkoorden en sportakkoorden.

We merken dat de behoefte aan ondersteuning door de GGD steeds verder toeneemt. Binnen GGD IJsselland lopen we (vanwege personele wisselingen) aan tegen de grenzen van de beschikbare capaciteit. Er wordt gewerkt aan uitbreiding van de ondersteuningscapaciteit binnen de bestaande financiële mogelijkheden.

Regionale samenwerking

De behoefte toe om op regionale schaal samen te werken aan transformatieopgaven in het sociaal domein en de gezondheidszorg groeit. Dit is enerzijds ingegeven doordat vraagstukken zich steeds meer over de grenzen van afzonderlijke gemeenten aandienen en anderzijds omdat veel partners regionaal georganiseerd zijn. In IJsselland ontwikkelen zich meerdere samenwerkingsverbanden, waar GGD IJsselland een actieve bijdrage aan levert. GGD IJsselland hecht veel belang bij haar inbreng in onder meer de regionale samenwerkingsverbanden:

- Regionale Zorgalliantie Zwolle (RZA)
- Vitaal Vechtdal
- Salland United
- Districtsveiligheidsoverleg (en algemeen bestuur Veiligheidsregio)
- Regionaal Overleg Acute Zorg, ROAZ
- Regionaal overleg verplichte GGZ (voorheen Brinkgrevenoverleg)
- Kerngroep Transformatie Jeugdzorg (RSJ)
- Bestuurstafel Leefomgeving Regio Zwolle
- Regionale Kenniswerkplaats Jeugd (Academische werkplaats RKJ)
- Diverse overleggen met Zilveren Kruis (in het kader van Samenwerkingsagenda Zilveren Kruis Gemeenten IJssel-Vecht)

Nazorg Corona

Het coronavirus heeft een grote impact op onze inwoners en op de samenleving als geheel. In de programmalijn Psychische gezondheid is plaats ingeruimd voor de psychosociale impact van de coronacrisis. Drie medewerkers coördineren de subwerkgroepen die onder de werkgroep Nazorg vallen en hebben hierover regelmatig overleg met gemeenten en ketenpartners (in het kader van de regionale aanpak (na)zorg coronacrisis IJsselland).

Het optimaal ondersteunen van gemeenten in het organiseren van psychosociale zorg is hierbij het uitgangspunt. Dit krijgt in de eerste plaats vorm door intensieve monitoring van de impact van de coronacrisis op onze inwoners. Daarnaast faciliteren we het uitwisselen van kennis, goede voorbeelden en ervaringen tussen gemeenten en betrokken ketenpartners (zorg en veiligheid). Zoals gemeld besteden we specifiek aandacht aan de impact van corona op psychisch kwetsbaren.

Sinds februari 2021 is duidelijk geworden dat gemeenten kunnen rekenen op extra middelen via een nieuw maatschappelijk steunpakket dat zich richt op sociaal en mentaal welzijn en een gezonde leefstijl. Het pakket -met een landelijk budget van 200 miljoen euro- bestaat uit drie actielijnen: 1.Intensivering initiatieven welzijn voor de jeugd (waaronder het deltaplan Jeugd); 2.Intensivering initiatieven welzijn kwetsbare groepen; 3.Intensivering initiatieven gezonde leefstijl. We denken als GGD graag met gemeenten mee over de inzet van deze middelen.

Monitoring en onderzoek

Monitoring werd afgelopen jaar belangrijker als stuurinformatie voor interventies. Het afgelopen jaar is de capaciteit voor monitoring en onderzoek in de eerste plaats ingezet voor enerzijds de reguliere gezondheidsmonitors. Dit betrof vooral het gezondheidsonderzoek Volwassenen en ouderen, waarvan de eerste resultaten rond de zomer worden verwacht. Daarnaast is de aandacht vooral gericht op de monitoring in het kader van de Corona-epidemie en de psychosociale impact ervan. De gegevens hiervan op IJssellandscan.nl worden veel gebruikt. Op basis van bestaande gegevens zijn tevens presentaties (tegels) gerealiseerd over nieuwe thema's als armoede en gezonde leefomgeving.

Ons voornemen om te komen tot een verbetering van de zogenaamde OGGZ-monitor is nog niet tot stand gebracht. Het voornemen om de effecten van het programma "Beweging vanuit eigen regie" te monitoren via zogenaamde 'effect-routes' is nog in ontwikkeling. De opbrengsten van de monitoring van het programma willen we gaan gebruiken in de verantwoordingsrapportage aan het einde van de bestuursperiode van het huidige bestuur (ultimo 2021).

Terugblik per Programmalijn

Versterken Publieke gezondheidszorg

Doel	Activiteit	Reflectie	Status
Het gedachtegoed positieve gezondheid wordt intern en extern breed toegepast.	Voortzetten van regionale beweging 'Positief Gezond IJsselland'.	Er is een 'consortium' gevormd met Provincie, IPH en Alles is gezondheid. Met 12 partners zijn 3 werksessies gehouden om de regionale beweging vorm te geven. Bredere communicatie is in voorbereiding, vanaf najaar 2021 kunnen andere partners aansluiten.	😊
	Implementeren gedachtegoed positieve gezondheid binnen GGD IJsselland.	Intern trainingsprogramma wordt uitgevoerd. Het onderwerp krijgt binnen de GGD veel aandacht met diverse activiteiten en initiatieven, zoals maandelijks aandacht op intranet en bijvoorbeeld aandacht in wachtruimtes van Corona-vaccinatie.	😊
	Inzetten extern scholings-aanbod positieve gezondheid (via GGD Academy).	Eerste trainingen/workshops zijn uitgevoerd in een gemeente en in het onderwijs (Deltion).	😊
GGD IJsselland is een constructieve en zichtbare partner in lokale en regionale netwerken.	Implementeren strategisch netwerkmanagement binnen GGD IJsselland.	Intern scholingstraject is afgerond. Er wordt gewerkt aan "afspraken" over interne afstemming. Versterking rol accounthouder gemeenten. GGD Participeert in diverse samenwerkingsverbanden waaronder 3 regionale allianties (Vitaal Vechtdal, Salland United en RZA Zwolle).	😊
	Ontwikkelen van een marketingstrategie voor GGD IJsselland.	Interne verkenning is uitgevoerd, diverse communicatieactiviteiten zijn uitgewerkt. In onze marketingactiviteiten zoeken we aansluiting bij landelijke profilering van publieke gezondheid in de breedte.	😊
Gegevens uit monitoring en onderzoek sluiten aan op de informatiebehoefte van gemeenten en samenwerkingspartners en worden effectief gebruikt.	Website IJssellandscan aanvullen met nieuwe tegels en actuele informatie en het gebruik optimaliseren.	Nieuwe onderdelen zijn toegevoegd over Corona, leefomgeving en armoede. De Corona-monitor wordt intensief gebruikt.	😊
	Doorontwikkelen van passende en begeleidende monitoring en onderzoek voor elk van de vier inhoudelijke programmalijnen.	Is vertraagd, inmiddels opgestart	🔗
Binnen de vier programmalijnen werken we met partners aan het terugdringen van gezondheidsachterstanden.	Vergroten van onze expertise over gezondheidsachterstanden en dit delen met onze gemeenten en ons netwerk.	Inventarisatie wordt uitgevoerd. Participatie in subsidieaanvragen: FNO Samen Kansrijk en Gezond: gemeente Deventer en gemeente Zwolle ZonMW/NWA programma "Inzetten op versterken gezondheidspotentieel" met o.a. Windesheim, VU, WUR en Louis Bolkinstituut en 4 gemeenten	🔗 / 😊

Doel	Activiteit	Reflectie	Status
	Kennis delen over effectieve interventies voor het verminderen van gezondheidsachterstanden.	Advisering aan 6 GIDS gemeenten. Verbindingen met programmalijs Jeugd, Laaggeletterdheid, Kansrijke start	😊
	Tegel over armoede en gezondheid op de IJssellandscaan	Is gerealiseerd.	☒

Jeugd en kansrijke start

Doel	Activiteit	Reflectie	Status
Cultuurverandering in de samenwerkingsketen: meer accent op normaliseren en demedicaliseren. Verkleinen van gezondheidsachterstanden vanaf de eerste 1000 dagen van een kind.	Versterken van lokale en regionale samenwerkingscoalities tijdens de eerste 1000 dagen van een kind en daarna 'in en met' het onderwijs.	In iedere gemeente wordt gesproken over samenwerking Jeugd en kansrijke start. In drie gemeenten bestaat een structureel samenwerkingsverband.	😊
	Lokale en regionale bijeenkomsten organiseren met ambtenaren en samenwerkingspartners ter inspiratie en onderlinge afstemming, met als doel om te komen tot afspraken over zorgpaden en interventies.	Dit loopt, zowel lokaal als regionaal. Er wordt gewerkt aan het vastleggen van afspraken over zorgpaden. Mentale gezondheid jongeren is hierin aandachtspunt.	😊
	Inzetten op een gezamenlijke visie van de jeugdcoalities rondom normaliseren/ demedicaliseren en positieve gezondheid.	Regionale Kenniswerkplaats Jeugd is tot stand gebracht. Positieve gezondheid heeft aandacht bij meerdere gemeenten.	😊
	Uitvoeren van het onderzoek 'Samen normaliseren' binnen de Regionale Kenniswerkplaats Jeugd.	Onderzoek wordt uitgevoerd. Zie eerder	😊
	Werken volgens het gedachtegoed positieve gezondheid.	Trainingen binnen de GGD en extern.	😊
	Afstemmen van de zorg rondom onbedoelde zwangerschappen.	Bij een aantal gemeenten is er belangstelling voor het starten van het project "Nu niet zwanger"	📖
	Versterken van de preventieve aanpak in thema's gezonde leefstijl.	Diverse activiteiten lopen zoals gezonde school. Jong leren eten. Versterking vraagt nog aandacht	😊 📖
	Versterken van de samenwerking rondom de aanpak van laaggeletterdheid en armoede en kinderen.	Interne notitie over laaggeletterdheid is vastgesteld met actielijnen. Thema armoede in najaar 2021 of 2022	📖 📖
	Versterken van de samenwerking rondom kindermishandeling en huiselijk geweld.	Interne/externe verkenning is uitgevoerd, er zijn gesprekken met netwerkpartners gevoerd. Plan van aanpak wordt opgesteld.	📖

Psychische gezondheid

Doel	Activiteit	Reflectie	Status
Preventie van psychische problematiek, waaronder suïcidale gedachten.	Bijdragen aan het normaliseren en doorbreken van het taboe door aandacht voor het praten over psychische problematiek en suïcidale gedachten.	Uitvoering van het project Suïcide-preventie. Realiseren film 'Waarom niet eerder', webinar Jong en mentaal gezond 'event' Erik Scherder, Talkshow Blue Monday en themabijeenkomst over het mentaal welbevinden van agrariërs.	
	Een werkgroep gaat lopende initiatieven rond 'Jeugd en mentale gezondheid' samenbrengen en versterken en verbinden met de Regionale Kenniswerkplaats Jeugd.	In uitvoering; eerste resultaat is de webinar Jong en mentaal gezond.	
Organisatie en optimalisatie van de zorgketen voor personen met verward gedrag en/of mensen die psychisch klem zitten, soms met een hoog maatschappelijk veiligheidsrisico.	Bevorderen van domein overschrijdende samenwerkingen en overlegstructuren binnen het thema zorg en veiligheid in IJsselland.	Ontwikkeling samenwerkingsagenda Zorg en Veiligheid samen met bestuurlijke voorbereidingsgroep Voor het Gedwongen zorgkader is het 'Brinkgrevenoverleg' omgevormd tot Regionaal overleg verplichte GGZ (onder voorzitterschap DPG IJsselland). Organisatie van een regionale ambtelijke werkgroep 'psychische gezondheid' in samenwerking met het WMO en BW/MO-overleg.	
	Analyseren en optimaliseren van de keten Wet verplichte GGZ (met burgemeesters en ketenpartners) vanuit de uitvoeringstaak verkennend onderzoek.	Doorlopende opdracht aan de GGD. Plan van aanpak over de komende jaren is in ontwikkeling.	
	Werken aan een sluitende maatschappelijke zorgketen: <ul style="list-style-type: none"> • Vroegtijdig signaleren en effectief verwijzen • Voorkomen dat mensen tussen wal en schip vallen • Aansluiting realiseren tussen het hulp-/zorgaanbod en de behoeften van zorggebruikers. 	Vanuit verschillende thema's wordt hieraan gewerkt: Suïcidepreventie, OGGZ, Gedwongen Zorg, Psychosociale nazorg en Jeugd. Overwogen wordt het aantrekken van een ketenregisseur.	
Verbetering van de informatievoorziening rondom psychische gezondheid.	Verzamelen en bundelen van data uit monitors en aanvullende onderzoeken binnen het thema zorg en veiligheid.	Er wordt een vervolg gegeven op de OGGZ monitor, hiervoor wordt subsidie gezocht (i.s.m. Ketenpartners)	
	Actief signaleren en agenderen van trends en ontwikkelingen die voortkomen uit monitoring rond psychisch kwetsbare groepen.	Doorlopende inbreng, bijvoorbeeld in het Districts Veiligheidsoverleg, werkgroep Nazorg Corona en RZA. Bijv. over prestatiedruk jongeren, seksuele uitbuiting, middelengebruik.	
	Realiseren van een tegel psychische gezondheid op de IJssellandscan.	Er ligt een voorstel, maar is nog niet gerealiseerd door gebrek personele capaciteit.	

Gezonde leefomgeving

Doel	Activiteit	Reflectie	Status
'Samen de droom maken': met partners ontwikkelen we een gedeeld beeld op een gezonde leefomgeving in IJsselland en zetten we stappen om deze te behouden en te versterken.	Doorontwikkelen van het thema gezonde leefomgeving op de website IJssellandscan.	De informatie per gemeente is toegevoegd, thema's zijn uitgebreid	😊
	Opstarten van de inspiratiebeweging gezonde leefomgeving.	Is in uitvoering. Met inbreng van de bestuurlijke klankbordgroep. Circa 10-15 'droom' interviews worden gepresenteerd via een website. In oktober afsluitende bijeenkomst. Kwalitatief onderzoek naar verbanden tussen de verschillende dromen.	😊
	Het visualiseren van 'de droom'.		
	De indicatoren gezonde leefomgeving in kaart brengen (rapport).	Is opgenomen in de IJsselland scan (gereed). Er is een rapport per gemeente beschikbaar.	☒
GGD IJsselland is een gewaardeerde adviseur van gemeenten in vraagstukken rondom de gezonde leefomgeving.	Werken aan en delen van goede voorbeelden zoals Rookvrije omgeving en Vitaal en veilig wonen van ouderen.	Thematisch ambtelijk overleg Rookvrije generatie. Initiatief tot samenwerking Wonen en zorg, aansluiting met landelijke Taskforce	☒ 😊
	Masterclass Burgerparticipatie in de Omgevingswet.	Is georganiseerd voor raadsleden, i.s.m. VR en OD	☒
	De samenwerking tussen sociaal en fysiek domein op gebied van gezonde leefomgeving stimuleren. Ondersteund door o.a. de landelijke nota gezondheidsbeleid.	In januari ambtelijke themabijeenkomst Regionale omgevingstafels Werksessies/training (zie laatste regel) zijn gepland	😊
	Intern samenwerken aan het vormgeven van een breed GGD-advies over vraagstukken rondom de omgevingswet.	Doorlopende maandelijkse interne tafel GGD-breed advies. Over concrete vraagstukken wordt een GGD-breed advies voor gemeenten gemaakt. Gewaardeerd door collega's en gemeente.	😊
	Een training samenstellen voor gemeenten over de gezonde leefomgeving.	Twee werksessies (training) op 31 mei en 28 juni, waarin duo ruimtelijk en sociaal aan slag gaan. Georganiseerd mede met ambtenaren PG van Kampen en Deventer. Vooralsnog deelname door 7 gemeenten en provincie.	😊

Gezond Ouder worden

Doel	Activiteit	Reflectie	Status
De woon- en leefomgeving maakt vitaal ouder worden mogelijk en nodigt ouderen uit tot een actieve leefstijl.	Samen met regionale partners toekomstige woonvoorzieningen voor ouderen verkennen en de knelpunten voor vitaal ouder worden inventariseren.	Samenwerking tot stand gebracht met partijen uit verschillende domeinen, zoals de provincie Overijssel, Zilveren Kruis, gemeenten, GGD, Regio Zwolle en de landelijke taskforce Wonen en zorg. Momenteel is een kleine werkgroep bezig met de uitwerking van vervolgactiviteiten	
	Onderzoek doen naar factoren die bijdragen aan vitaal ouder worden in een gezonde leefomgeving.	Er is deskresearch uitgevoerd naar inbreng ouderen. Een project is in afstemming met provincie in voorbereiding. Diverse gemeenten willen hieraan deelnemen.	
Versterking van de eigen regie van ouderen rondom hun mogelijke kwetsbaarheid.	Kwetsbaarheid en mogelijke gevolgen voor ouderen onder de aandacht brengen.	Door de corona-epidemie is dit onderwerp in een ander krachtenveld gekomen. Persoonlijk contact bleek hierdoor niet mogelijk. Wordt in najaar 2021 weer opgepakt.	
	Ondersteunen en stimuleren van lokale én regionale initiatieven zoals Vitaal en Veilig Thuis en Eén tegen Eenzaamheid.	Project Vitaal en Veilig Thuis wordt in 3 gemeenten uitgevoerd. De corona-epidemie heeft de uitvoering belemmerd. Coalities Eén tegen eenzaamheid zijn in vier gemeenten opgericht of in oprichting (Zwolle, Kampen, Hardenberg en Staphorst). In dit kader voert de GGD taken uit op gebied van advisering, coördinatie, projectleiding en onderzoek.	
Ouderen leveren een actieve bijdrage aan gezondheidsbeleid voor ouderen.	Nieuwe initiatieven uitvoeren van actieve participatie van ouderen bij beleid, onderzoek en activiteiten.	Vertraging door Corona. In 3 gemeenten wordt gestart met actieve participatie van ouderen in gezondheidsbeleid. Voor de werving is een flyer ontwikkeld.	
	Delen en verrijken van de ouderen- en volwassenenmonitor door de doelgroep te betrekken, zowel bij de voorbereiding als bij de resultaten.	Ouderenmonitor is uitgevoerd. In september worden de resultaten besproken met betrokkenen (in een regionale klankbordgroep). Hiervoor vindt momenteel werving plaats.	

Betekenis van de symbolen

Afgerond	
In uitvoering	
Beginfase	
In voorbereiding	
Stopgezet/ nog niet gestart	

Conclusie en Vervolg

Deze evaluatierapportage laat in de eerste plaats zien dat in onze regio gezondheid op de kaart staat, niet alleen door GGD IJsselland, maar ook door gemeenten zelf en door heel veel partners. De coronacrisis heeft dit belang afgelopen jaar alleen nog maar verhoogd.

Tegelijkertijd laat dit overzicht zien dat veel werk nog niet is afgerond en voortgezet zal worden ook in de nieuwe bestuursperiode. Dit betekent dat het nieuwe activiteitenprogramma voor de periode 2021-2022 zal voortbouwen op het werk dat wordt uitgevoerd en dat het verbinden en versterken van lopende initiatieven belangrijk blijft.

Op basis van deze evaluatie zal een nieuw activiteitenprogramma worden opgesteld. We stellen ons voor om dit te laten voortzetten tot eind 2022 om zodoende de continuïteit te borgen in de periode van gemeenteraadsverkiezingen en wisseling van colleges en raden. Tegelijkertijd zal de voorbereiding van een nieuwe bestuursagenda onderdeel vormen van het nieuwe activiteitenprogramma.

Eind 2021 zorgen we voor een brede verantwoording over de uitvoering van de huidige bestuursagenda 'Beweging vanuit eigen regie'. De ervaring die we hebben opgedaan en de resultaten die we hebben bereikt vormen zodoende een goede basis voor de voortzetting van het lokale en regionale gezondheidsbeleid van gemeenten.

Versiebeheer

Versienr	Auteur	Opmerkingen
0.1	Jan Roorda	Opzet n.a.v. interviews coördinatoren
0.2	Jan Roorda	Verwerken opmerkingen coördinatoren
1.0	Jan Roorda	Na bespreking in MT-GGD

Distributie

Versienr	Datum	Verspreid aan
0.1	26 mei 2021	Programmagroep
0.2	28 mei 2021	MT-GGD
1.0	1 juni 2021	Algemeen bestuur

Documenteigenaar	Jan Roorda
Vastgesteld door	Algemeen bestuur
Datum vaststelling	17 juni 2021
Geplande evaluatiedatum	n.v.t.
Digitale vindplaats	Corsa nr.

